

Loomkatsed eile, täna, homme

Kai Õkva

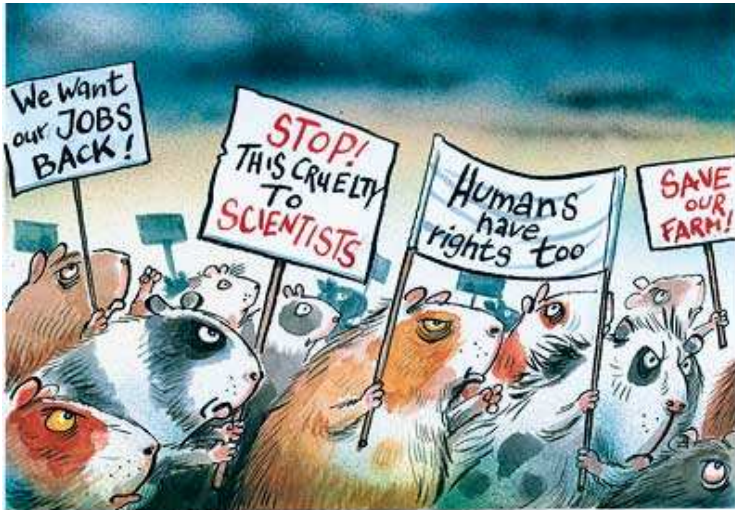
loomaarst

Master of Laboratory

Animal Science

Arstiteaduskond

TÜ

<http://johanistan.wordpress.com/2010/09/03/being-for-the-other-animal-rights-stuff/>
Kollokvium "Loomkatsed - ideaalid ja konfliktid"

18. jaanuar 2012

Ajalugu

Rudolf Buccheim asutas maailma esimese eksperimentaalse farmakoloogia labori 1847 Tartu Ülikoolis.

Teisi väljapaistvaid teadlasi:

- **Karl Ernst von Baer**, munaraku avastaja ja embrüloogia rajaja;
- **Emil Kraepelin**, neuropsühhofarmakoloogia isa

Ajaloolisest traditsioonist lähtuvalt on enamik katseloomade kasutajatest Eestis arstiteaduskonna lõpetajad.

Loomi kasutati nii õppe- kui ka teadustöös

Konnade basseini jäänused

konfliktid

Katus sajab läbi!

Kollokvium "Loomkatse
konfliktid"

Kollekviium "Loomkatsed - ideaalid ja konfliktid"

konfliktid”

[R&D facts and figures](#)

[About R&D](#)

[Pipeline](#)

[R&D Partnering](#)

[Scientific publications](#)

[Bioethics](#)

[Bioethics at Novo Nordisk](#)

[Clinical trial ethics](#)

[Stem cell ethics](#)

[Animal ethics](#)

[Gene technology ethics](#)

[From idea to patient](#)

[Fellowships](#)

[R&D career site](#)

[Novo Nordisk Trials](#)

[Contact us](#)

Global bioethical standards

Ethical issues have no borders. Novo Nordisk, therefore, strives for global standards and has global requirements for its business partners and suppliers

Kontraktualism

Loomaõiguslus

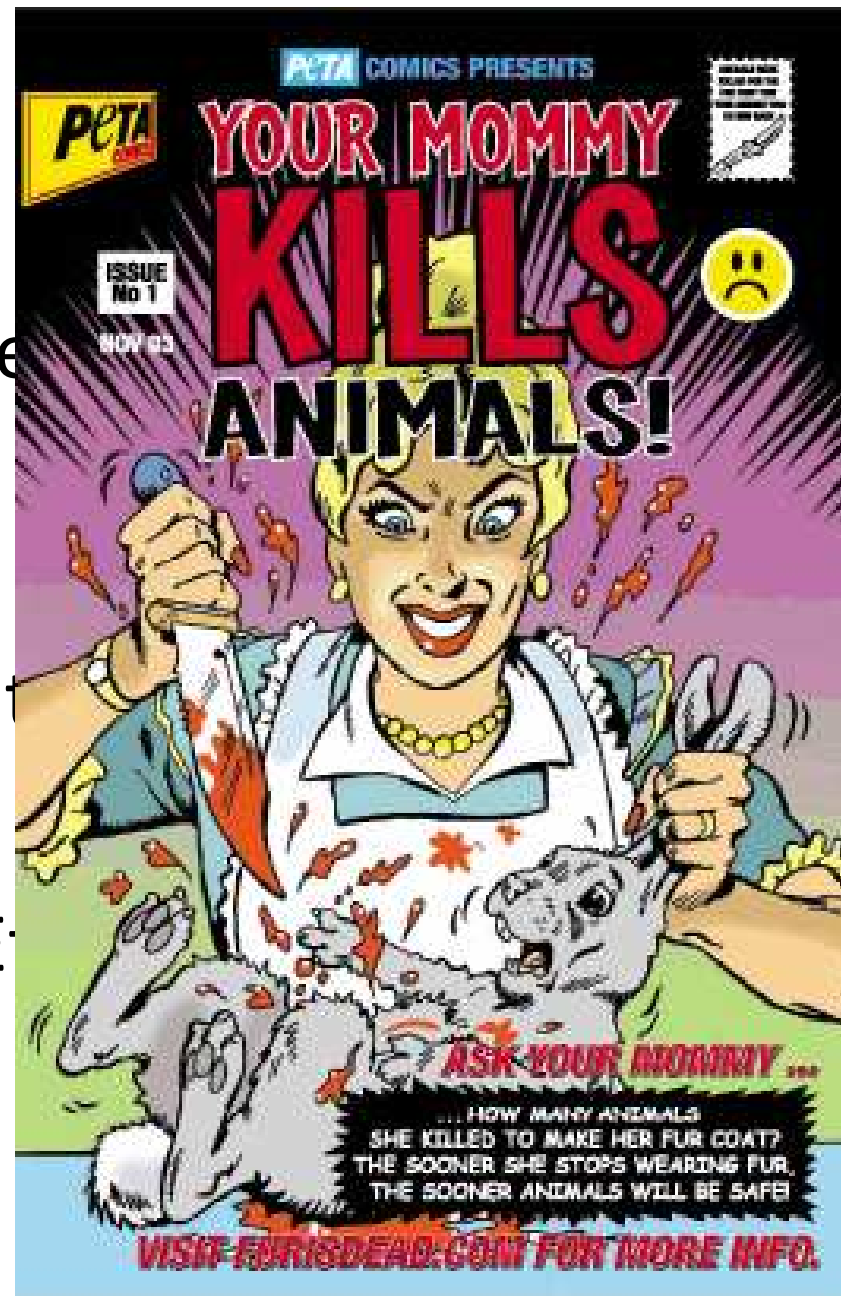
Utilitarism

Tom Regan ja

on andnud aluse sellistele
liikumistele nagu:

- Animal Liberation Front
- PETA - People for the Ethical Treatment of Animals

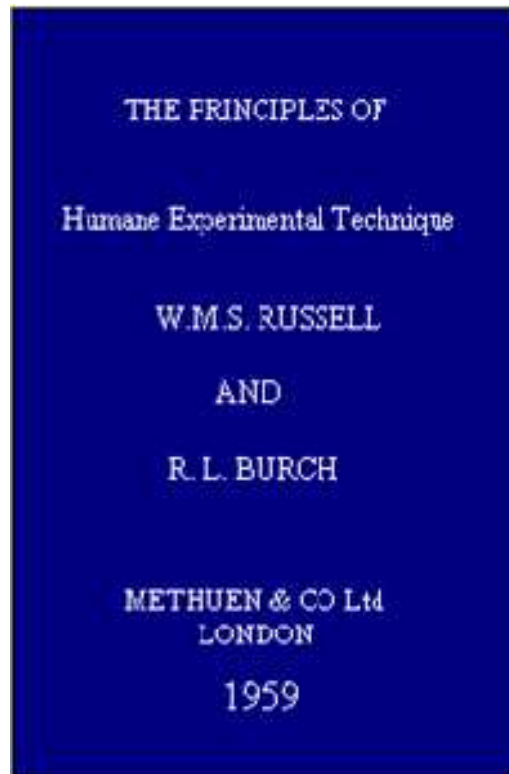

Russell & Burch

The Principles of Humane Experimental Technique

1959

http://altweb.jhsph.edu/pubs/books/humane_exp/het-toc

3 R

Reduction -vähendamine

katses kasutatavate loomade arvu vähendamine ilma et katses saadavate andmete hulk ja täpsus väheneks

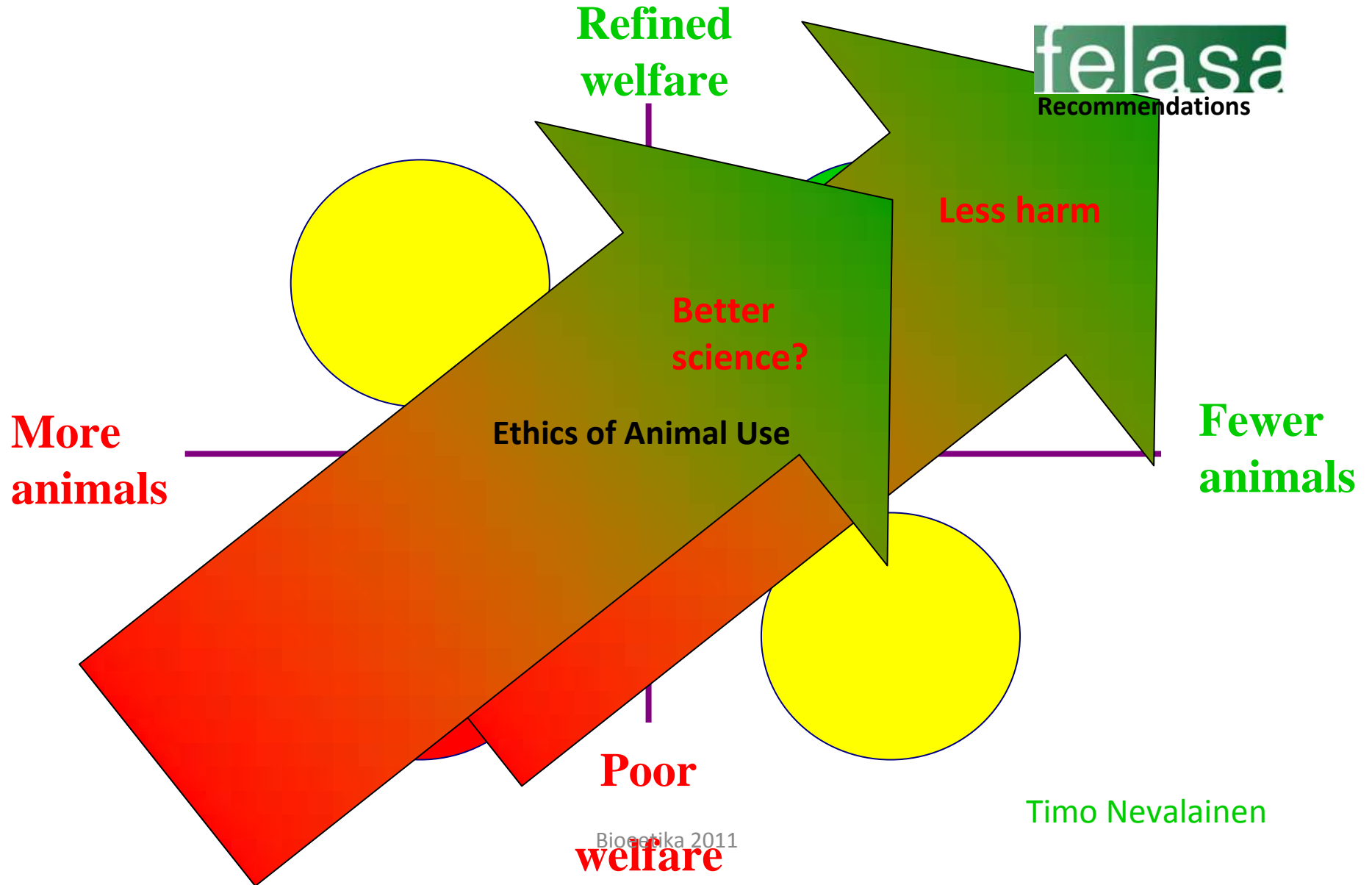
Refinement - parandamine

loomadega tehtavate manipulatsioonide arvu vähendamine ja leevendamine, et nende negatiivne mõju loomale oleks võimalikult väike

Replacement - asendamine

teadvusel olevate elus selgroogsete asendamine mittetundliku materjaliga

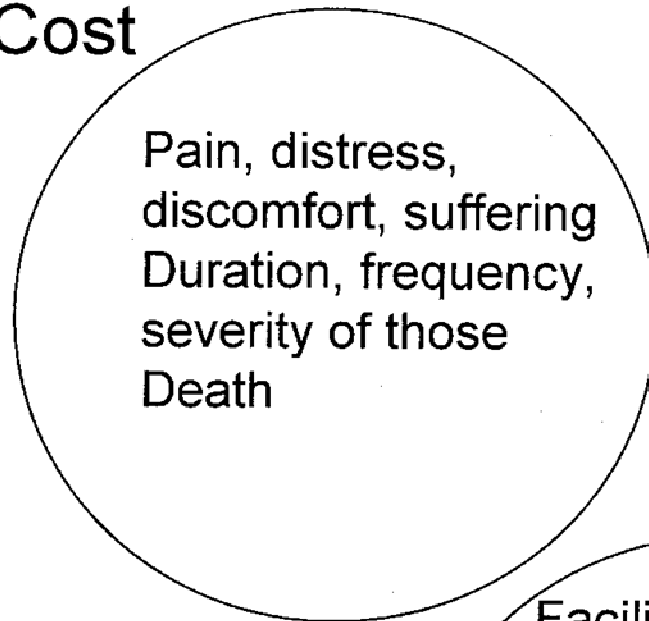
Parandamine vs vähendamine

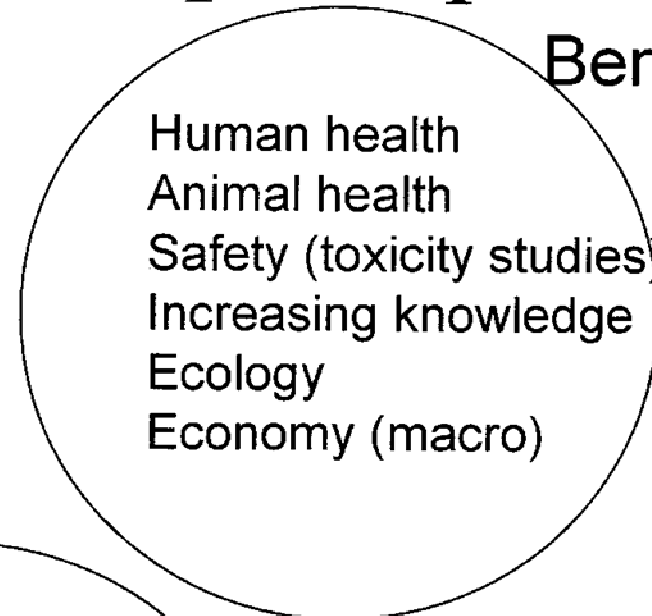

Cost Means Benefit principle

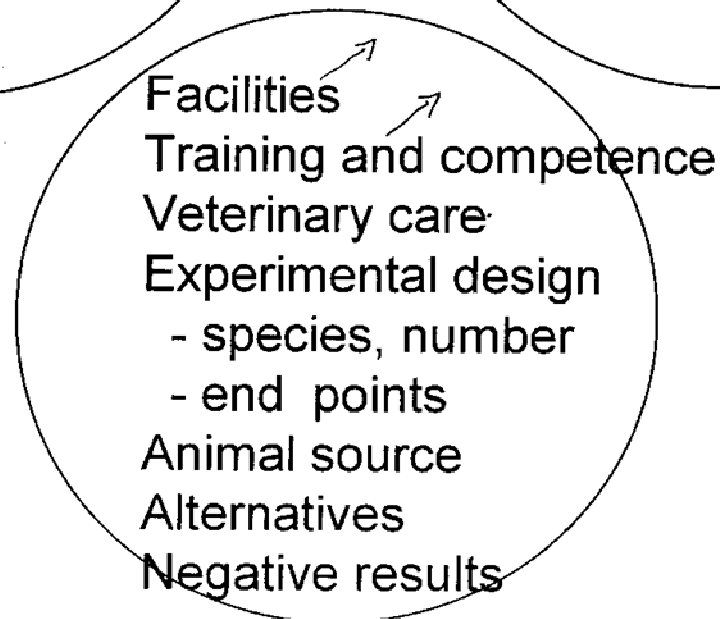
Cost

Benefit

Means

Põllumajandusministeerium
MINISTRY OF AGRICULTURE

otsi: otsi > Põhivaldkonnad > Loomade tervis, heaolu ja aretus > Looma heaolu > Loomkatse läbiviimise loakomisjon

Põhivaldkonnad

- Maaelu
- Põllumajandus ja toiduturg
- Kalamajandus
- Taimetervis
- Toiduohutus
- Loomade tervis, heaolu ja aretus**
  - ▶ Looma heaolu
    - Uudised ja teated
    - Loomapidamisnõuded
    - Loomade vedu
    - Loomade kaitse tapmisel ja hukkamisel
    - Loomkatse läbiviimise loakomisjon
    - EL õigusaktid

Loomkatse läbiviimise loakomisjon

Loomkatse läbiviimise loakomisjon alustas tööd 2004. a augustist.

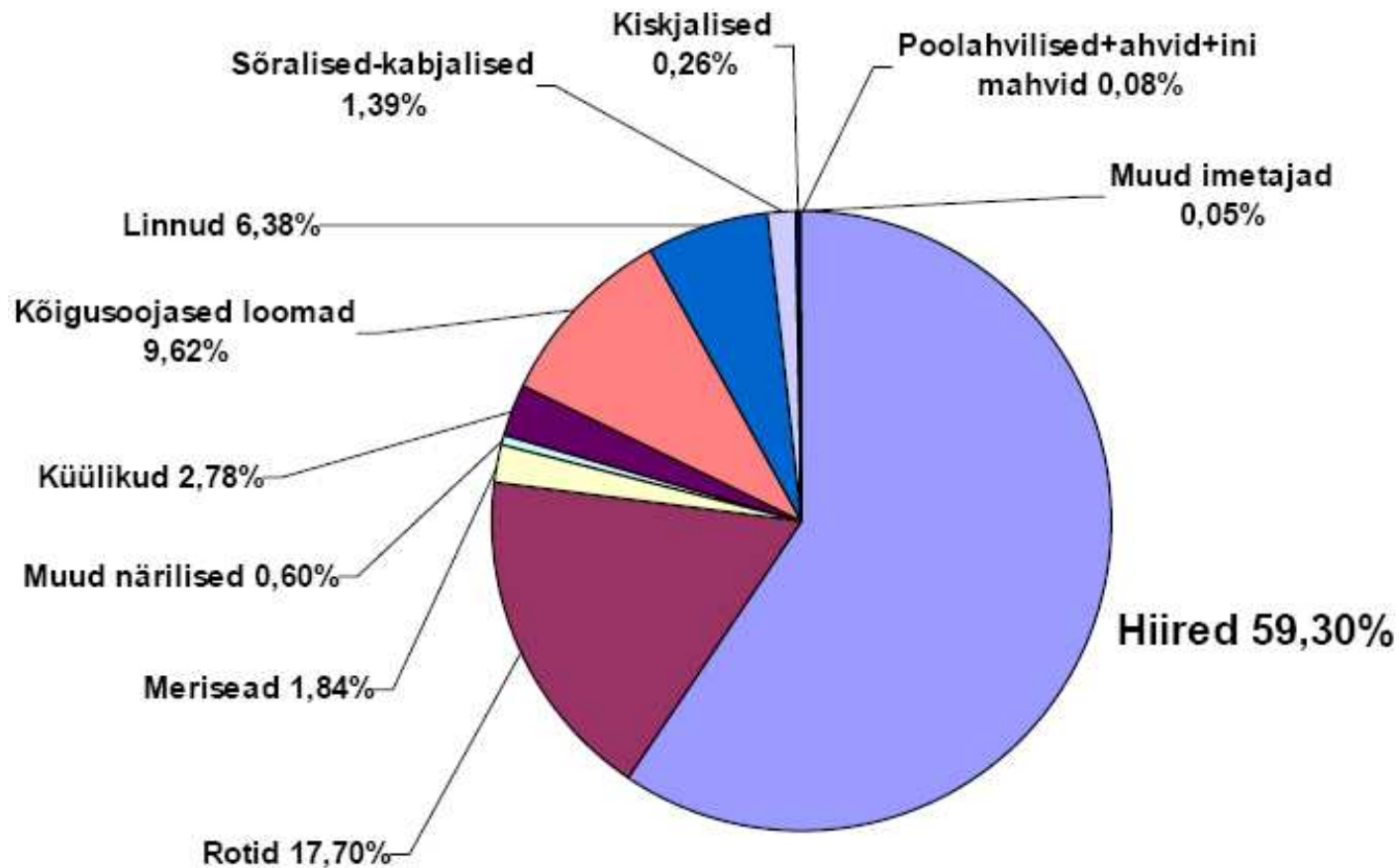
Määrusega sätestatud korras moodustati loomkatse läbiviimise loakomisjon, milles kuuluvad esindajad Põllumajandusministeeriumist, Keskkonnaministeeriumist, Tartu Ülikoolist, Eesti Maaülikoolist ning Loomakaitseseltsist ja Akadeemilisest Loomakaits Ühingust.

Komisjoni liikmed:

- Sulev Kõks – Tartu Ülikool, komisjoni esimees
- Toomas Tiirats – Akadeemiline Loomakaitseselts, komisjoni aseesimees
- Andres Aland – Eesti Maaülikool
- Sulev Kuuse – Tartu Ülikool, Molekulaar- ja rakubioloogia instituudi vivaarium
- Evelyn Valtin – Eesti Loomakaitseselts
- Lilika Käis – Keskkonnaministeerium
- Diana Rammul – Põllumajandusministeerium
- Anneli Härmsen - Põllumajandusministeerium

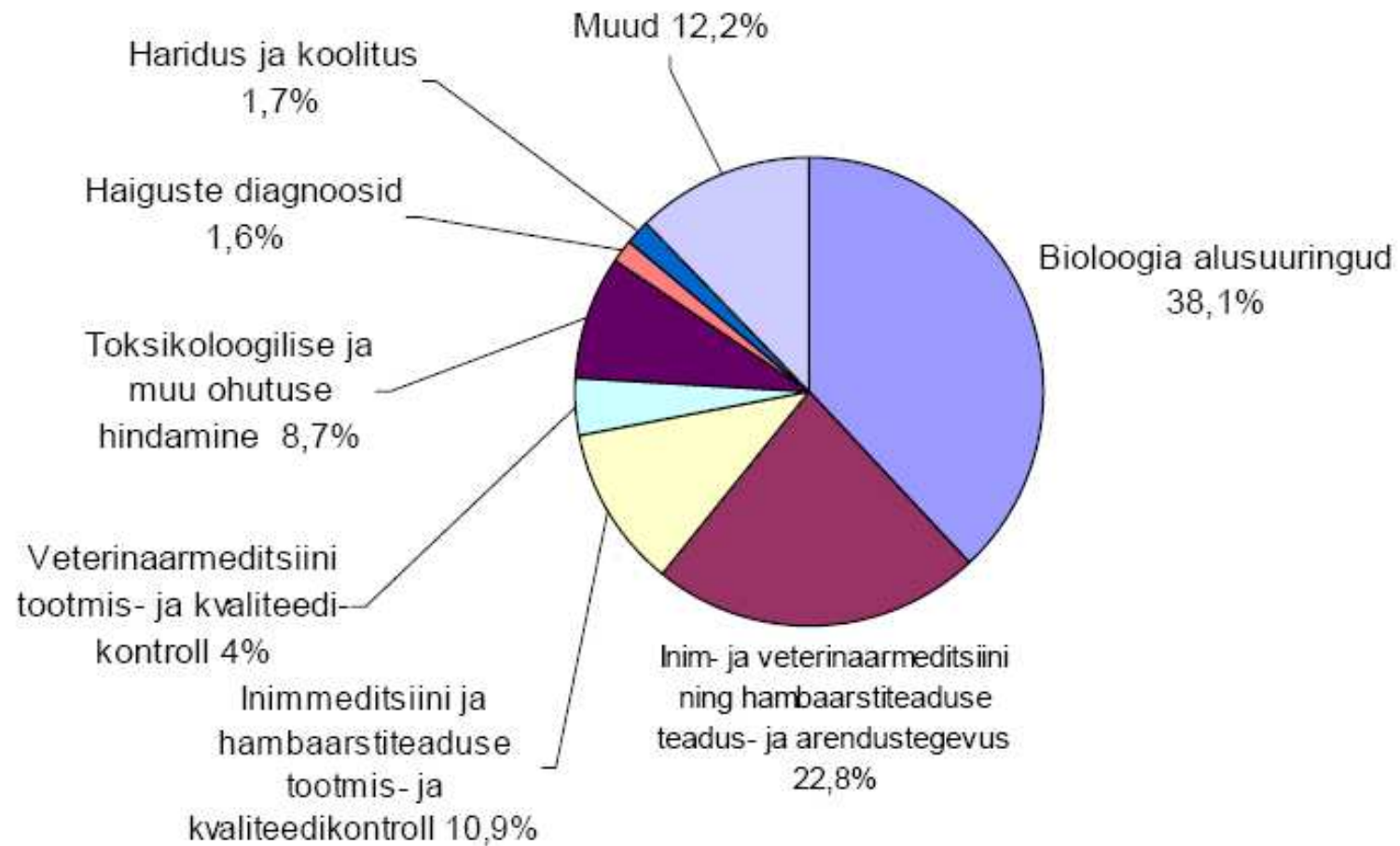
- <http://www.agri.ee/loomkatse-labiviimise-loakomisjon/>

Liikmesriikides kasutatud katseloomade protsendimäärad rühmade kaupa 2008

http://www.agri.ee/public/juurkataloog/Loomade_tervis_heaolu_ja_aretus/loomkatsed_KOM2010_6-raport.pdf Kollokvium "Loomkatsed - ideaalid ja konfliktid"

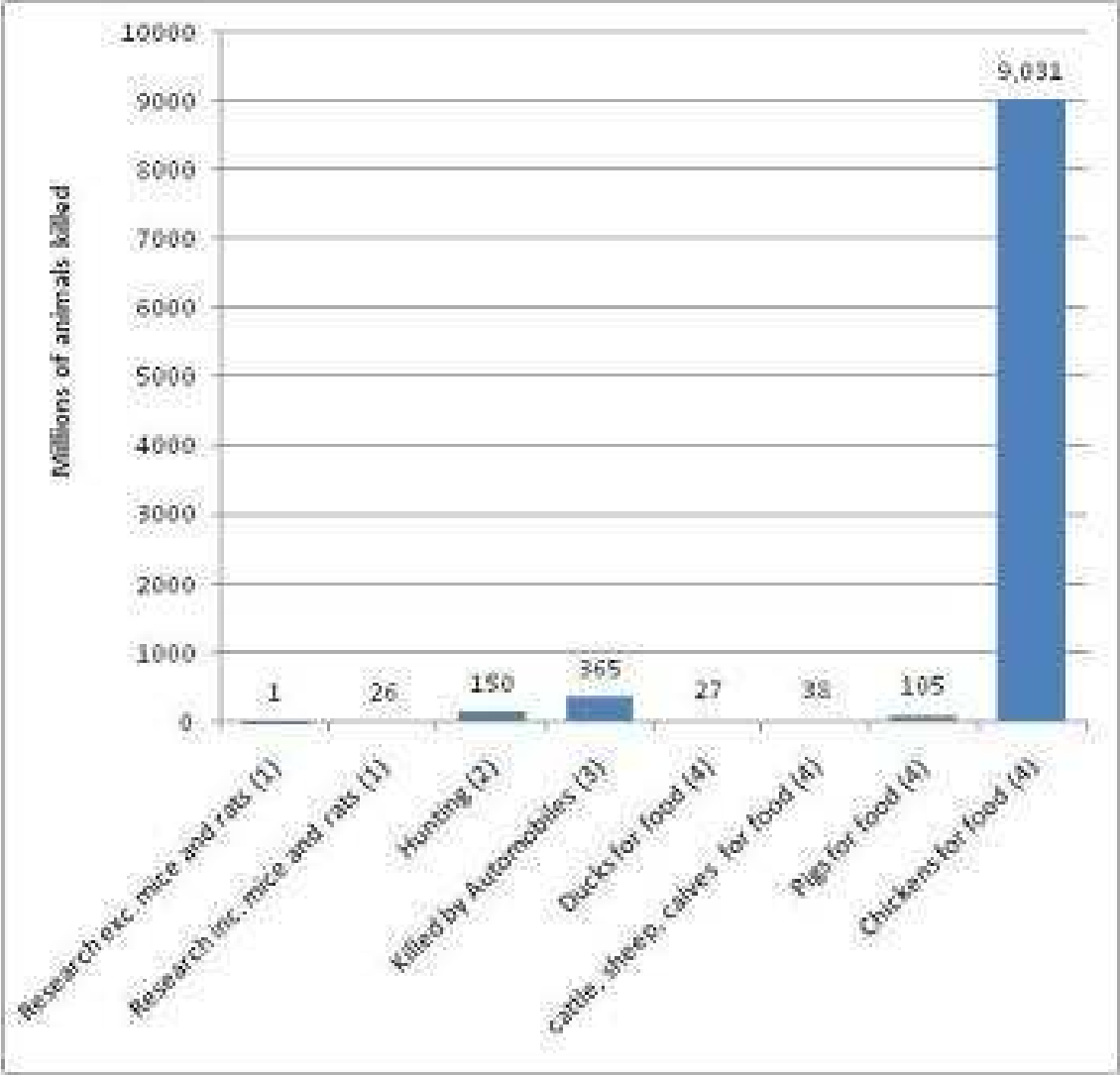
Katsete eesmärgid

Kollokvium "Loomkatsed - ideaalid ja konfliktid"

USA and med

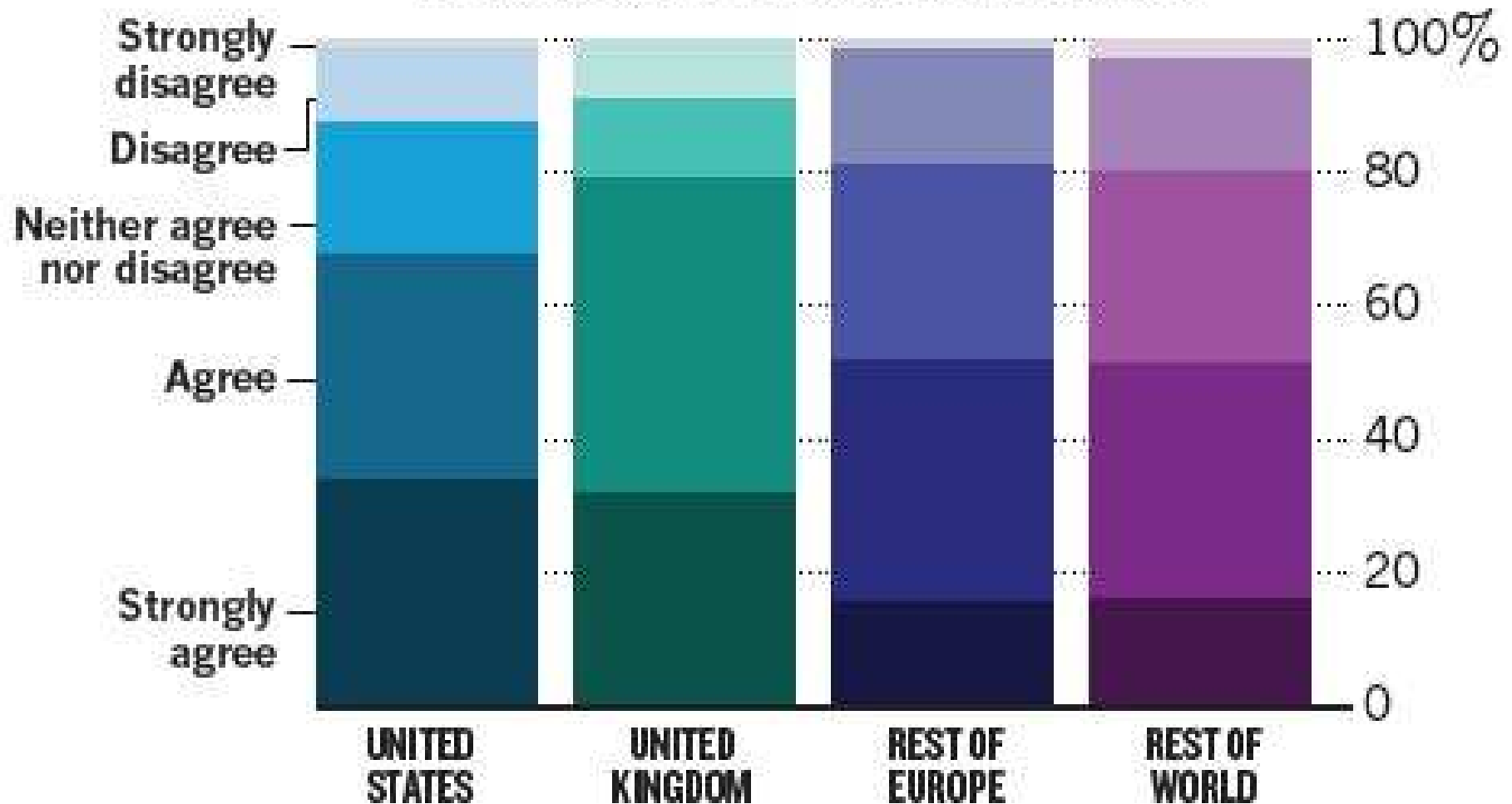
<http://speakingofresearch.com/facts/statistics/>

konfliktid"

Nature artikel: "Battle scars"

24.02.2011

"Animal-rights activists present a real threat to essential biomedical research."

Euroopa muutuv seadusandlus

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:212E:0170:0228:ET:PDF>

Teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade
kaitse
(2010/C 212 E/31)

Kaasaegse teaduse piiratud võimaluste tõttu on elusloomade kasutamine endiselt vajalik inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitsmiseks.

- Käesolev direktiiv on siiski oluline samm selles suunas, et saavutada elusloomadega tehtavate teaduslike katsete täielik asendamine niipea, kui see on teaduslikult võimalik.
- Sel eesmärgil püütakse käesoleva direktiiviga hõlbustada ja edendada alternatiivsete meetodite arendamist ning tagada katsetes kasutatavate loomade kõrgetasemeline kaitse. Käesolev direktiiv tuleks vastavalt teaduse ja loomakaitsemeetmete arengule korrapäraselt läbi vaadata.
- Teaduse arengu seisukohalt jäävad loomkatsed üheks oluliseks vahendiks, millega tagatakse tervishoiu valdkonnas tehtavate teadusuuringute väga kõrge tase.

Thanks to animal research, they'll be able to protest 23.5 years longer.

According to the U.S. Department of Health and Human Services, animal research has helped extend our life expectancy by 23.5 years. Of course, how you choose to spend those extra years is up to you.

Foundation for Biomedical Research

www.fbrresearch.org

Kollokvium "Loomkatsed - ideaalid ja konfliktid"

Kirjandust lugemiseks

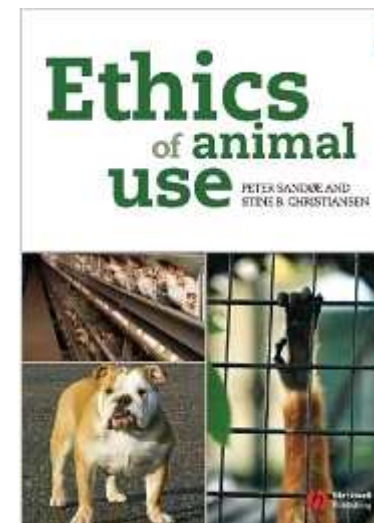
Improving transparency and ethical accountability in animal studies

Orsolya Varga, Axel Kornerup Hansen, Peter
Sandøe & I Anna S Olsson

EMBO reports (2010) 11, 500 – 503

<http://www.nature.com/embor/journal/v11/n7/full/embor201091.html>

- **The COST Manual of Laboratory Animal Care and Use – Refinement, Reduction, and Research (2010)**
- Author(s): B. Howard, T. Nevalainen and G. Perretta (ed)
- Nobeli preemia ja loomad
<http://www.animalresearch.info/en/medical/nobelprize>
- Animal Ethics Dilemma <http://ae.imcode.com/en/1001>
- Ethics of animal use. 2008
Peter Sandøe, Stine B. Christiansen

Tänan!

- Aavo Lang
- Axel Kornerup
Hansen
- Timo Nevalainen

Kollokvium "Loomkatsed - ideaalid ja konfliktid"

A short history of medicine

- "I have a sore throat."
2000 BC : "Eat this root"
1200 AD : "That root is heathen, say this prayer."
1500 AD : "That prayer is superstition, drink this elixir."
1800 AD : "That elixir is snake oil, Take this pill."
1950 AD : "That pill is ineffective, Take this antibiotic."
2000 AD : "That antibiotic is artificial, here why don't you eat this root."